

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. свята) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улица Чарнецького ч. 12.

Листів приймають за типом франкованим.

Групи повертають за на окреме жадане за вложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінції

на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року „ 1.20
місячно „ —.40

Поодинокое число 2 с.

В поштовою пересилкою:

на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року „ 2.70
місячно „ —.90

Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

(Трудности угодних переговорів. — Страйк углекопів у Франції.)

Про причини трудностей, які спиноє доведене австро-угорської угоди до успішного поладження, пишуть часописи, що єсть їх головною дві, а іменно: Угорське правительство домагає ся конечно підвищення оплати від кави, а обниження єї від нафти. Досить лише назвати ті два предмети, а можна зрозуміти, длячого др. Кербер із своїми міністрами так рішучо боронить ся против сего домаганя Угорщини, бо знає добре, що то не дало би ся перевести в радї державній. Кава є споживним артикулом так розповсюдним в західно-австрійських краях, а навіть у нас серед міського населеня, що уважає ся необхідним і вже теперішня оплата вважає населенє незвичайним тягарем. Дальше обтяженє стрігло би в радї державній непоборимий опір, бо з доходу від кави після квотного ключа припадає дві частини Австрії вісім десятих частин обтяженя, коли тимчасом Угорщина лише дві десяти частини мала би покрити, отже таке підвишенє було би очевидною шкодою для Австрії. — Обниженє оплати від нафти було би для на-

селеня бажаним, однако дотеперішня оплата нафтова наложена з огляду на продукцію єї в Галичині, а обниженє єї відтрусив би др. Кербер Коло польське. Таким способом вволити домаганя Селя, значило би з гори зробити угоду неможливою для ради державної. Длятого то др. Кербер так опирає ся, бо від него вимагають просто неможливих річий. —

Що дуже добре знає угорське правительство, а коли мимо того сего домагає ся, то певно не думає про парламентарне поладженє угоди. Може ще дасть ся Сель наклонити до уступки, а коли би се не стало ся, то тоді трудно собі уявити наслідки всего того. Після угорського закона з 1899, т. зв. Сельової форми, має бути перед починком переговорів о нові договори торговельні з заграницею відновленя передовсім автономія тарифа митова. Виходило би отже, що Австро-Угощина не могла би вступити в переговори торговельні, ані не могла би заключити договорів до 1907 року, як се предвиджено на случай, коли би до 1903 р. не доведено до торговельно-митового союзу. Недостача нової митової тарифи також мала б ті самі наслідки, як недодержанє взаїности, і ціла ще гр. Туном заключена угода упадає, а угорський сейм має свободну руку, всі справи, обняті угодою, самостійно управляти, а тим самим і спільність митову,

установлену до 1907 р., знести. То доведло би до економічного заколоту і спроводело би велику, державну кризу. Можна отже зрозуміти, длячого Монарх докладне всіх заходів, щоби міністерства могли усунути ті трудности, бо їх і так ще буде чимало в обох парламентах.

Страйк углекопів у Франції обіймає щораз більше районів. В районі Па де Кале, на 25 тисячів робітників в шести копальнях, тільки 8000 стануло до праці. Ніч була дуже неспокойна. В кількох домах робітників, що не прилучили ся до страйку, вибито шибі. В головнім районі углевім в Лян також ухвалено приступити до загального страйку. Загально думають, що з початком першого тижня у всіх північних копальнях робота стане. Президент міністрів Комб в порозуміню з міністром публичних робіт відповів на писемю генерального секретаря робітничого союзу. Комб заявив, що буде усіми силами старати ся перевести жаданя робітників, котрі тепер єсть предметом проектів законів, іменно справу заосмотреня на старість, усталеня довготи робочого дня і справу робітничих делегатів. Що до справи мінімальної платні, то Комб покликав ся на погляд попереднього кабінету, котрий був противником сєї реформи.

47)

ФОМА ГОРДЕЄВ.

(З російського — Максима Горького).

(Дальше.)

— Ваша милість! — роздав ся над ухом Фоми хрипливий голос. — Даруйте на чарку горівки!

Фома байдужно поглянув на просячого: то був величезний, бородатий хлопець, босий, в подертій сорочці, з розбитим, опухлим носом.

— Пішов проч! — пробурмотів Фома і відвернув ся від него.

— Купче! умреш, гроший з собою не возьмеш, дай на чарку! Чи не хоче ся руку в кишеню всунути?

Фома знов поглянув на просячого: той стояв перед ним, прикритий більше болотом, як одежию і тремтячи від похміля, уперто ждав, глядячи в лице Фоми налитими кровію, запухлими очима.

— Чи так просять? — сказав до него Фома.

— Або що, на коліна перед тобою падати задля копійки? — сміло спитав обідранець.

— На! — подав ему Фома якусь монету.

— Мерсі! Мерсі! А як даш ще пятайцять, то піду до он того шинку рачки, хочеш?! предложив обідранець.

¹⁾ Мерсі (французське слово) — дякую.

— Ну, відчепи ся! — сказав Фома, відмахнувшись рукою від него.

— Був би честь віддав, а від того Бог спас, — сказав жебрак і відійшов на бік.

Фома дивив ся за ним і думав:

„Ось, пропащий чоловік, а який смілий... Провєть милостині, немов би ждав довгу... Відки у таких смілість?..."

І глибоко зітхнувши, він відповів сам собі:

— Від свободи... Нічим чоловік не звязаний... Чого ему жалувати? чого бояти ся? А я чого бою ся? Ного мені жаль?"

„Сам я своєю силою видко не виїду нікуди... дураком так і буду валяти ся поміж людей... на сміх і на обиду для всіх. Колиб они мене відтрусили... зненавиділи, тоді би... тоді... іди на всі чотири сторони. Хоч, не хоч іди!“

З одної з пристаней давно вже розносила ся по воздуху весела „дубинушка“ ²⁾. Двигарі були при якійсь роботі, що вимагала скорішого руху, і до такту присьпівували собі.

Фома вслухав ся в пісню і пішов за нею на пристань. Там він побачив, що двигарі, витягнувши ся в два ряди, викочують на ливнях з дна парохода величезні бочки з соленою рибою. Брудні, в червоних сорочках, з розстегненими ковчирями, в рукавицях на руках, обнажених по лікті, стояли они над отвором, і жартуючи весело, з оживленими роботою лицями, разом, в такт пісні, тягнули за ливни. І із глибини корабля доносив ся високий, сміючий ся голос невидимого пер-

²⁾ російська робітничая пісня.

шого сьпівака, за котрим підхоплювала ціла дружина розпочату пісню.

Фомі було любо і завидно глядіти на ту складну, як музика, роботу. Замарані ляця двигарів сьвітили ся усьмішками, робота була легка, ішла поспішно, а перший сьпівак був в артистичнім настрою. Фома подумав, що добре було би ось так разом попрацювати з добрим товаришами під веселу пісню, утомити ся роботою, випити чарку горівки і попоєсти товстого капусняку, навареного хорешою і проворною господинею дружини...

— Скоро, діти, скоро! — роздав ся побіч него неприємний, хриплий голос. Фома обернув ся Товстий чоловік, з величезним животом, ступаючи о поміст пристани, дивив ся на робітників маленькими очима і говорив: — Кричіть менше, а робіть скорше.

Лице і шия его були облиті потом; він що хвилі витирив їх лівою рукою і дихав так тяжко, немов би ішов під гору.

Фома неприємно поглянув на того чоловіка і подумав:

„Люди працюють, а він пріє... А я ще гірший від него... як ворона на плоті... Ні до чого“...

З кожного вражіня виділювала ся у Фомі ідея гадка о его неспосібности до життя. Все, на чім задержувала ся его увага, мало в собі щось обидного для него і то обидне каменем кляло ся на его груди. На боці від него коло товарової ваги стояли два моряки, і один з них, присадкуватий паробок з червоним лицем, оповідав товаришеви:

Новинки.

Львів дня 6 го жовтня 1902.

— **Відзначена.** Є. В. Цісар надав професорови львівського університету, о. др. Клим. Сарницікому з нагоди переходу на пенсію, хрест командорський ордену Франц-Йосифа.

— **Вибір посла** до ради державної з малої поєстости повітів Стрий-Ждачів-Дрогобич на місце помершого гр. К. Дідушицького, розписаний на другу половину листопада.

— **Про бл. п. о. Андрея Качалу**, котрого похорон відбув ся в суботу, подає один із свідчеників таку посмертну згадку в „Руслані“: „Яко святишески славив ся Покійний ревним проповіданем при церковних торжествах, храмах і місцях в ріжних місцевостях, давнійше в зборівскім, тисменицькім, а від послідях трицяти літ в декапаті збараспін, зразу яко сотрудник при своїм браті о. Стенані Качалі в Шельпаках, а від 1882 року яко парох в Медині, котру то парохію одержав по 27-літнім володінстві від митрополита Йосифа Сембратовича. За старанем і видатками Покійника помалював маляр Корнило Устиянович церков парохіальну — за его починаю і проведом збудовано в селах прилучених, у Воробіївці і Пеньківцях, муровані публичні каплиці рускі коштом по шістдесят тисяч зр. В часі его парохованя заведено школи народні в Медині і Воробіївці з рускою викладавою мовою; — в 2 селах парохії, у Медині і Воробіївці, завів шкільні громадські і каси позичкові; збудував в Медині дім для читальні і для парохіального хору. Хоти був слабого здоров'я, провадив господарку сам вірцевою і живучи дуже ощадно, з прибираного маєтку жертвував 8.000 зр. на будову рускої бурени в Тернополі; при товаристві „Просвіта“ у Львові заложив спонсорований фонд імени свого отця Теодора на 3000 зр. для селянських дітей і зложив много мешаних жертв на добродійні і народні цілі. У всіх змаганнях патріотичних брав чинну участь. Покійник трудив ся також пером: видав брошуру про справи межислужбові і народні в Галичині і поміщував статі в часописах. Університетська молодіж находила у него матеріальну поміч і неодна така іспитова або ригорозна заплачена з кишені бл. п. о. Андрея. Брату своєму, знаному патріоту Стенанові Качалі, поставив з родиною пам'ятник великої артистичної вартости. Перед

кількома роками збудував новий дім парохіальний, мурований, на місці старенького дому з сволюком з року 1748, а також поставив нові будинки економічні на приходстві. Покинув парохію в вірцевім ладі.

— **Ц. к. Дирекция домен і лісів** скарбових перенесена з реальности при ул. Коперника до реальности при ул. Крижовій ч. 7 В. близько політехніки.

— **Дивний рід божевільности.** Десять літ тому назад вломив ся був хтось до англійської амбасаді у Відні і вкрав велику суму грошей золотом одному військовому відпоручникови (аташе) при амбасаді. Поліції удало ся було тоді вислідити злодія; був ним якийсь Павло Немет. Хоч від часу влому минуло було кілька днів, а Немет жив у великій нужді, знайдено при нім всі гроші ненарушені; він завинув їх в накет, завязав і носив при собі. Дальше слідство викрило давню річ. Немет, маляр з роду, жив довгий час в Лондоні і там чи винно чи невинно пересидів якийсь час в криміналі. Коли его винущено, бідачиско збожеволів і ему здавало ся, що хтось его переслідує: він був переконаний, що Англіїці напосіли ся на него і хотять позбавити его життя. З ненависти до Англіїців і зі страху перед ними, хотів він у віденській амбасаді украсти щось цінного, щоби мати застав, котрий би хоронив его від дальшої напасти англійської держави. Після его погляду таким заставом могло бути лиш велике число золотих грошей і тому він їх украв. Немет відставив тоді до заведення для божевільних, звідки его по якимсь часі випущено яко вже ніби здорового. Від того часу блукав ся Немет по цілій Європі, аж нарешті прийшов знову до Відня. Перед кількома місяцями вломив ся хтось знову до англійської амбасаді, та вкрав багато грошей і цінних річей, а поліція зараз нагадала собі крадіж зперед десяти літ та стала шукати за вломником і дійсно знайшла знов Немета. Показало ся, що давня божевільність в нім відозвала ся знову і він як давніше так і тепер хотів забезпечити ся від напасти англійської держави дорогішими предметами. Коли лікарі знатоки і тепер осудили, що Немет божевільний, то его віддано знову до заведення для божевільних.

— **Зима пригадує ся.** Мимо того, що ще лиш перші дні жовтня, а вже так похолодало, як би то було під кінець листопада. З декотрих сторін доносять навіть про морози і сніги. Проїзжі розповідають, що коло Тернополя унавіч був тамтого тижня досить великий сніг.

Так само спали сніги в полудневих Карпатах. З Будівич в Чехії доносять, що в т. зв. чеськім лісі сніги покрили великі простори землі, а теплота дуже значно обнизилася; позаяк збіже, іменно же овес, були ще в поли, то сніги нарobili там дуже великої шкоди. Зі всего виходить, що зима починає вже на добре пригадувати ся і як торік по теплім літі була тепла зима, так по сеголітнім студеним літі готова настати вчасна і студена зима. Метеорологи кажуть, що на обайжене теплоти сего року вплинули не мало і вулканічні вибухи іменно же на Мартиніці і Сент Вінсент. Той попіл з лави — кажуть — який ті вулканіки викидали на кілька миль високо в гору, хоч і як дуже дрібновий і мілкий, а все-таки ословив нашу землю досить великою верствою і здержує тепло сонця. Чи так, чи ні — се річ загально байдужна; досить, що студень бере ся до нас вже на добре.

— **Не жаль так жінки як грошей.** Автонови Кушнірюкови, замешкалому при ул. Мохнацького, втекла оногодні жінка Наталія літ 28. Кушнірюкови не так жаль жінки, як тих грошей, котрі она забрала з собою, а іменно дві книжочки гал. каси опадности на 2014 корон. Гроші виїмила з каси і пішла в світ. Невірна Наталка очевидно гадала, що „твое, то і мое“, але поліція тої гадки, що лиш тогди, коли чоловік і жінка живуть разом, і для того розписала за Наталкою гончі листи в кілька сторін.

— **Нешаслива пригода.** З Бобрецьчини пишуть нам: Дня 16 вересня с. р. на фільварку двірскім п. Станислава Звольського, молодий 18-літний практикант господарский хочачи показати дівці, як викладає ся снопи до молотільні, так неосторожно тоє зробив, що ціли від бубна молотільні вхопили ему праву руку і поломали кости на дрібні кусні. Нешасливого відвезено до Львова, де ему лікарі мусіли відняти руку по лопать.

— **Похорон Золі** яко члена „легії гонорової“ відбув ся вчора в Парижі з великою парадною і при участі воїска. Улиці, котрими переходив похід похоронний, були повні людей, навіть на дахах домів було повно цікавих. Порядок удержувала гвардия републиканська і похід аж до кладовища на Монмартр перейшов зовсім в спокую. Аж коли при вході на кладовище зоймлено домовину з каравана і положено на ній вінець від родини Зо-

— Я як они на мене кинуть ся! Тут-то, брате, робота була. Их чотирьох, а я один. Тільки я не піддав ся їм... бо, бачу... на смерть забють! І баран буде кидати ся, коли з него живцем шкуру дерти... Як я кину собою! Відразу покотили ся, хто куди...

— А все таки всинали тобі? — поспитав другий моряк.

— Як же! Дістало ся... щось п'ять разів дістав... Та чи того мало? Не убили — от і спасібі!

— Певна річ!

— До керми, кажуть вам, чорти! — заревів диким голосом товстий чоловік на двох робітників, що котили по помості бочку з риболо.

— Ти чого верещиш? — строго обернувся до него Фома, що здригнув від его крику.

— А вам що до того? — спитав той, поглянувши на Фому.

— А те... Люди працюють, а в тебе сало тощить ся... то ти гадаєш, що можна тобі верещати на них? — приступивши до него, грізно промовив Фома.

— Ви... не дуже...

Товстий чоловік зясов нагле зрвав ся з місця і побіг до контори. Фома поглянув за ним і пішов також з пристані, переповнений бажанем посварити ся з ким, зробити що небудь, аби хоч на короткий час відтягнути свої гадки від себе самого. А они все перемагали его:

„Он той моряк... кинув ся... і цілий!... Так... А я...“

Вечером він знов зайшов до Маякиних. Старого не було дома і в ідальни прія чаю сиділа Любов з братом. Підходячи до дверей Фома чув хрипкий голос Тараса:

— Що ж примушує вітця клопотати ся ним?

На вид Фоми він замовчав, поглянувши в его лице поважним, питаючим поглядом. На лиці Любови ясно урочило ся змшане і она невдоволено але рівночасно немов би звиняючись, сказала до Фоми:

— А! То ти?...

„Про мене говорили“ — подумав Фома, сідючи коло стола.

Тарас відвів від него очі і сів глубше в крісло. Яку хвилию тривало прикре мовчання і оно було приемне для Фоми.

— Ти підеш на обід? — спитала вінци Любов.

— На який?...

— Або не знаєш? Кононов посвячує новий корабель... Буде молебень, а відтак поїдуть горі Волгою...

— Мене не просили — сказав Фома.

— Нікого не просили... Він просто на біржі просив: „хто ласкавий почтити мене, прошу!“

— Я не ласкавий... —

— Так? Уважай, там буде величавий пир і славні напитки — поглянувши скося на Фому, сказала Любов.

— Я й за свої вапну ся, коли схочу...

— Знаю — кивнувши значучо головою, сказала Любов.

Тарас бавив ся ложечкою, обертаючи єї межі пальцями і з під лоба поглядав на них.

— А де хрестний отець? — спитав Фома.

— Поїхав до банку... Нині засідане надзираючої ради... Будуть вибори...

— Знов его виберуть... —

— Очевидно... —

І знов розмова урвала ся. Фома почав приглядати ся братови і сестрі. Тарас кинувши ложку, поволи допив чай і мовчки прису-

нула ся, вхопила філіжанку і почала єї старанно витирати. Відтак єї лице прибирало напружений вид, она ціла немов насторошила ся і підголосом, майже з пошаною спитала брата:

— Можна вернути ся до початку розмови?

— Добре! — коротко відповів Тарас.

— Ти сказав... я не зрозуміла, як то? Я питала: коли все то мрії після твоєї гадки, коли то не можливе... то що ж діяти чоловікови, котрого невдоволює життя, таке як оно є?

Дівчина нахилила ся до брата цілим тілом і єї очі з напруженим дождиванєм задержали ся на спокійнім лиці брата. Він поглянув на неї угорлено, цорувив ся на кріслі і опустивши голову, спокійно і певно промовив:

— Треба подумати, з якого жерела бере ся невдоволене з життя? Мені здасть ся, що то, що перше, від незнання праці... від недостачі поважання для праці, а що друге від невірнього поняття о своїх силах. Нешасте більшости людей лежить в тім, що они уважають себе спосібними на більше, як можуть... А між тим від чоловіка вимагає ся не багато: він повинен вибрати собі занятє після своїх сил і виповняти его як можна найліпше, як можна уважнійше... Треба любити то, що робиш і тоді праця, навіть дуже тяжка, підносить ся до артизму. Крісло зроблене з любовію, завжди буде добре, красне і тривале крісло... І так усе... Ти прочитай Смайльса. Не читала? Дуже добра книжка... Здорова книжка... Леббока прочитай... Взагалі помятай, що Англіїці найбільше трудолюбивий нарід і тим поясняє ся їх зуміваючий успіх на поли промислу і торговлі... У них праця майже культ... Висота культури завжди стоїть в прямій зависимости від любви до праці... А чим вища культура,

МІД десеровий
свѣжий
кураційний, з власної пасіки,
5 клгр. 6 К 60 с. franco.
Коріневич, ом. учит. Іванчани.

Агенція дневників
Ст. Соколовського
Львів, Пасаж Гавс-
мана ч. 9, — приймає
пренумерату і оголошеня до
всіх дневників краєвих і за-
граничних. В тій агенції на-
ходить ся також головний
склад і експедиція „Варшав-
ського Тиждєвника ілюстро-
ваного“. До „Народної Часо-
писи“ і „Газети Львівської“
може приймати оголошеня
виключно лиш та агенція.

„FOTOGRAFISCHE MITTHEILUNGEN“

одинокъ багато ілюстрована
часопись для аматорів фото-
графії, виходить два рази на
місяць. Передплата чвертьріч-
но (6 випитів) 3 марки 75
сєниг. Передплату можна пе-
ресилати в австрійських ли-
стових марках. Адреса: Ver-
lagsbuchhandlung Gust. Schmidt
Berlin W. 35 Lützowstrasse 27.

„NEKTAR“

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торгівлі і складів чаю
Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставці Австро-Угорщини.

Доставці Двора царско-російського

Надворні доставці кор. Вел. королів: Греції, Швеції і Норвегії, Бельгії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892.

Grand prix в р. 1900,

найвища відзнака на загаль-
них виставках в Парижі.

Grand prix

найвища відзнака на виставі
в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль

найвища відзнака на виставі
в Штокгольмі 1897 р.

Ціни к.

Ціна в коронах за одну коробку російської ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Вага пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	3/4	4	5	6	7	8	Чай з Цейлоу
1/4	15-20	11 —	10 —	9 —	8-20	7-60	6-70	5-80	5-20	4-30	6-70
1/2	7-60	5-50	5 —	4-50	4-10	3-80	3-35	2-90	2-60	2-15	3-35
3/4	3-80	2-75	2-55	2-25	2-05	1-90	1-70	1-45	1-30	1-10	1-70
1	—	—	—	—	1-05	—95	—85	—75	—65	—55	—85

При закупні за 20 корон, транспорт і опаківанє безплатно.

XXXXXXXXXXXX

Дуже величавий
образ комнатний
представляючий

„ПРИЧАСТЕ“

мальований артистом Сзєрєким
в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Ціна образа 6 корон разом
з поштовою пересилкою.

Набути можна у

Антон Хойнацного

Львів, ул. Руска ч. 3.

XXXXXXXXXXXX

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до
„Газети Львівської“, „Народної
Часописи“ і всіх інших часо-
писий приймає виключно лиш
ново отворена „Агенція днев-
ників і оголошень“ в паса-
жу Гавсмана ч. 9. Агенція ся
приймає також преаумерату
на всі дневники краєві
і заграничні.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Цяте цілком перероблене і збільшене виданє, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлєних томах з шкїряними хребтами і рогами,
обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстрацій, карт
і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстрацій хромолітогр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній літературі, єсть літе-
ратским явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора
мільярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавїший сучасний
твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплекті, всі томи нараз на сплату по
3 зр. місячно.

Замовленя приймає **А. Ляндовский**, Львів, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЛЯ

найновїйший інструмент сальоновий швейцарский, самограй, ноти металеві
без гачиків в ріжних величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львові,
площа Марийска (готель французский).